

Warszawa, 27-06-2024 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego**

V.565.185.2023.TS

Pan

Tamas Dombi

Dyrektor

Biura Zarządzania Ruchem Drogowym

Urzędu m. st. Warszawy

via ePUAP

Szanowny Panie Dyrektorze

W nawiązaniu do korespondencji prowadzonej z Biurem Zarządzania Ruchem Drogowym Urzędu m. st. Warszawy dotyczącej zgodności z prawem postanowień uchwały Rady m. st. Warszawy z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia na terenie m. st. Warszawy strefy czystego transportu, uprzejmie informuję, że obiekcje Rzecznika Praw Obywatelskich wzbudziły także unormowania, na mocy których pojazdy samochodowe seniorów zostały wyłączone z zakazu wjazdu do strefy czystego transportu.

Zgodnie z postanowieniami pkt 9 podpunkt 2 załącznika Nr 2 do powołanej wyżej uchwały Rady m. st. Warszawy, zakaz wjazdu do strefy czystego transportu nie obejmuje pojazdu będącego najpóźniej od dnia 31 grudnia 2023 r. własnością lub współwłasnością osoby fizycznej, która w 2023 r. ukończyła 70 rok życia. Literalna wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że ze wspomnianego zakazu wjazdu do strefy wyłączone zostały pojazdy osób, które urodziły się w 1953 r., bowiem tylko te osoby ukończyły w 2023 r. 70. rok życia (obchodziły w 2023 r. siedemdziesiątą rocznicę

urodzin). Przy takim rozumieniu pkt 9 podpunkt 2, osoby, które w 2023 r. miały ukończone 71 lat i więcej nie mogłyby korzystać z przywileju wjazdu do strefy czystego transportu. Gdyby jednak zinterpretować przedmiotowy przepis w ten sposób, że słowo „ukończyły” rozumieć jako „miały ukończony”, to z zakazu wjazdu do strefy byłyby wyłączonej pojazdy osób, których wiek w 2023 r. wynosił 70 lat i więcej. Taka wykładnia postanowień pkt 9 podpunkt 2 oznacza jednak, że osoby, które ukończyły 70. rok życia w 2024 r. albo wiek ten ukończą w 2025 r. i w latach następnych, nie mogłyby korzystać z wyłączenia od zakazu wjazdu do strefy czystego transportu, bowiem w 2023 r. miały ukończone 69 lub mniej lat.

Kryterium ukończonych w 2023 r. siedemdziesięciu i więcej lat życia, od spełnienia którego uzależnione jest niepodleganie zakazowi wjazdu do strefy czystego transportu, prowadzi do różnicowania sytuacji prawnej właścicieli pojazdów samochodowych. Warszawska strefa czystego transportu została bowiem ustanowiona na czas nieokreślony, co oznacza, że każdego roku jej funkcjonowania pewna liczba właścicieli pojazdów samochodowych będzie kończyć 70. rok życia. Osoby te nie będą jednak zwolnione z zakazu wjazdu pojazdem samochodowym do strefy w oparciu o unormowania zamieszczone w pkt 9 podpunkt 2 załącznika Nr 2 do powołanej na wstępie uchwały Rady m. st. Warszawy, pomimo, że w latach następujących po 2023 r. będą w wieku 70 i więcej lat.

Tego rodzaju różnicowanie uprawnień seniorów nie znajduje racjonalnego wytłumaczenia, zwłaszcza, że w odpowiedzi udzielonej na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich (pismo z dnia 6 maja 2024 r., znak ZR-AN.720.2.2024.ASZ) Zastępca Prezydenta m. st. Warszawy wyjaśnił, że w drodze wyjątku bezterminowo dopuszczono do wjazdu do strefy czystego transportu pojazdy seniorów, z uwagi na to, że ta grupa społeczna rzadko wykonuje przejazdy pojazdami, a ponadto konieczność wymiany pojazdów na takie, które spełniają wysokie normy w zakresie emisji zanieczyszczeń, byłaby dla osób starszych zbyt uciążliwa.

Rzecznik Praw Obywatelskich ma świadomość, że konstytucyjna zasada równości nie wyklucza możliwości uznania za zgodne z Konstytucją odmiennego traktowania podmiotów podobnych. Odstępstwo od nakazu równego traktowania podmiotów podobnych jest zatem dopuszczalne, jednak musi być racjonalnie uzasadnione, mieć charakter proporcjonalny oraz pozostawać w związku z innymi wartościami lub zasadami konstytucyjnymi. Z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wynika ponadto, że ciężar dowodu, że wprowadzone różnicowanie podmiotów posiadających wspólną cechę istotną spełnia wymienione wyżej wymogi, spoczywa na

organie państwowym, który ustanowił zakwestionowany akt prawotwórczy (zob. wyrok TK z 20 października 1998 r., sygn. akt K 7/98 oraz wyrok TK z dnia 16 listopada 2010 r., sygn. akt K 2/10).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pana Dyrektora z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie, z jakich powodów prawodawca lokalny zdecydował się na przyjęcie unormowań, które nie wyłączają z zakazu wjazdu do strefy czystego transportu pojazdów należących do seniorów, którzy ukończyli 70. rok życia po 2023 roku. Wszak, dla tej kategorii osób konieczność wymiany dotychczas posiadanego pojazdu samochodowego na nowy, emitujący mniej zanieczyszczeń, będzie stanowiła taką samą uciążliwość, jak dla kierowców, którzy ukończyli 70. rok życia w 2023 r.

Z wyrazami szacunku

Piotr Mierzejewski

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/